

Luonnos hallituksen esitykseksi Euroopan unionin tilapäisestä matkustusasiakirjasta

Johdanto

Esityksen valmisteluun on johtanut kansallista täytäntöönpanoa edellyttävä EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan laatimisesta ja päätöksen 96/409/YUTP kumoamisesta 18 päivänä kesäkuuta 2019 annettu neuvoston direktiivi (EU) 2019/997 (jäljempänä direktiivi). Direktiivin kansallinen sääntely tulee olla voimassa kansallisesti 8.12.2024 ja sitä aletaan soveltaa 8.12.2025.

Tausta

EU:n tilapäistä matkustusasiakirjaa koskevat säännöt hyväksyttiin ensimmäisen kerran vuonna 1996, jolloin EU:n tilapäinen matkustusasiakirja on otettu alun perin käyttöön neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöksellä 96/409/YUTP. Kyseessä on matkustusasiakirja, joka voidaan myöntää EU-kansalaiselle EU:n ulkopuolisessa maassa, jos EU-kansalaisella ei ole oman kansalaisuusjäsenvaltionsa edustusta kyseisessä maassa.

EU:n tilapäinen matkustusasiakirja on yhteen ainoaan matkaan oikeuttava matkustusasiakirja, jonka avulla sen haltija pääsee palaamaan kotimaahansa tai poikkeuksellisesti muuhun määränpäähän, jos hän ei pysty käyttämään tavanomaista matkustusasiakirjaansa esimerkiksi siitä syystä, että se on varastettu tai kadonnut. EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan nykyinen muoto ei enää vastaa nykyisin matkustusasiakirjoille asetettuja turvallisuusvaatimuksia. Tämän vuoksi komissio on katsonut tarpeelliseksi päivittää EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan turvaominaisuudet ja yhdenmukaistaa EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan myöntämisen edellytykset ja sitä koskevat menettelysäännöt kaikissa EU:n jäsenvaltioissa yhdenmukaisiksi. Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan uutta lakia Euroopan unionin tilapäisestä matkustusasiakirjasta sekä tarpeelliset lainsäädäntömuutokset konsulipalvelulakiin direktiivin täytäntöönpanemiseksi Suomessa.

Tavoitteet

Direktiivin keskeisin tavoite on luoda aiempaa turvallisempi malli EU:n tilapäiselle matkustusasiakirjalle ja varmistaa, että jäsenvaltioissa myönnettävät EU:n tilapäiset matkustusasiakirjat ovat muodoltaan, ominaisuuksiltaan ja turvatekijöiltään samanlaiset kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.

Direktiivin tavoitteena on myös yhdenmukaistaa EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan myöntämisen edellytykset ja yksinkertaistaa EU:n tilapäistä matkustusasiakirjan myöntämistä koskevaa menettelyä kaikissa EU-jäsenvaltioissa, jotta edustusta vailla oleva EU-kansalainen voi käyttää helpommin ja tehokkaammin oikeuttaan konsuliviranomaisten antamaan suojeluun. Direktiivillä myös varmistetaan, että EU:n tilapäisten matkustusasiakirjojen myöntämisedellytykset ja -menettelyt ovat johdonmukaisia konsulisuojeludirektiivin yleisten sääntöjen kanssa.

Hallituksen esityksen pääasiallinen tavoite on direktiivin kansallisen täytäntöönpanon edellyttämän kansallisen sääntelyn toteuttaminen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Antaakseen lausunnon vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Lausunto pyydetään toimittamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausuntonsa.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet - > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

VAHVA-ministeriöitä pyydetään ensisijaisesti antamaan lausunto lausuntopalvelu.fi:n kautta. Tämän lisäksi lausunto (vastaus) viedään VAHVAAan.

Aikataulu

Lausuntoja pyydetään 15.8.2023 mennessä.

Valmistelijat

Lainsäädäntöneuvos Minna-Kaisa Liukko,
minna-kaisa.liukko@gov.fi

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=UM012:00/2022>

Liitteet:

[Hallituksen esitys EU tilapäinen matkustusasiakirja luonnos 190623.docx](#)

[Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om genomförande av direktivet om införande av en provisorisk EU-resehandling och om upphävande av beslut 96409Gusp och till lagar som har samband med den.docx](#)

Jakelu:

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö
Rajavartiolaitos
CMC Kriisinhallintakeskus
Finavia
finnair
Keskusrikospoliisi
Liikenne- ja viestintäministeriö
Maahanmuuttovirasto
Oikeusministeriö
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Sisäministeriö
Suomen matkailualan liitto ry
Suomen Punainen Risti
Suomi-Seura ry
Tietosuojavaltuutettu
Tulli
Ulkoasiainhallinnon virkailijayhdistys ry.
Ulkosuomalaisparlamentti
Valtiovarainministeriö
Yhdenvertaisuusvaltuutettu

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hatzidakis Sandra
Ulkoministeriö

Liukko Minna-Kaisa
Ulkoministeriö